

რე

უნდა ვიზოდეთ კიბოს
აღრევი პრევენციასა
და დიაგნოსტიკაზე?

ონკოლოგიური დაავადებები გამოსავლის მიხედვით მძიმე პათოლოგიათა რიცხვს განეკუთვნება და ერთ-ერთი წამყვანი ადგილი უჭირავს მსოფლიო მოსახლეობის ავადობისა და სიკვდილიანობის სტრუქტურაში. ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, ყოველწლიურად მსოფლიოში 14 მლნ-ზე მეტი ახალი შემთხვევა რეგისტრირდება. კიბოს გლობალური ტვირთი 2030 წლისთვის სავარაუდოდ, კიდევ უფრო გაიზრდება მაშინ, როდესაც ფატალური გამოსავლის თავიდან აცილება უმეტესწილად შესაძლებელია კიბოს პრევენციის, ადრეული გამოვლენისა და მკურნალობის პროგრამების საშუალებით.

რამდენად შეუძილია კიბოს თავიდან ასწორება?

სამეცნიერო კვლევებით დასტურდება უდავო კავშირი ცხოვრების წესსა და კიბოს განვითარებას შორის. ონკოლოგიურ სნეულებათა სურ ცოტა ერთი მესამედის თავიდან აცილება შესაძლებელია მაგნე ჩვევების შეცვლის გზით. ქცევის შეცვლა ადამიანთა ნებაზეა დამოკიდებული, ის არც რთულ და არც ძვირადღირებულ ინტერვენციებს წარმოადგენს. ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება მნიშვნელოვანი ფაქტორია კიბოს შემთხვევების შემცირების თვალსაზრისით, რაც გულისხმობს თამბაქოს მოხმარებისა და ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარების შეზღუდვას, ჯანსაღ კვებას, ფიზიკური აქტივობის გამრძას, წონის კონტროლს, მზის სხივების ხანგრძლივი დროით პირდაპირი ზემოქმედებისგან თავის დაცვას, ჯანმრთელობისთვის უსაფრთხო საცხოვრებელი და სამუშაო გარემოს შექმნას და ა.შ.

რა მნიშვნელობა აქვს სკრინინგს (ადრეული გამოვლენა) კიბოს პრევენციისათვის?

კიბოს სკრინინგი წარმოადგენს კობოთი დაავადების შემცირების ყველაზე ხარჯთეფექტურ და ეფექტიან საშუალებას. სკრინინგის მიზანია ასიმპტომურ (კიბოს სიმპტომების არმქონე) სამიზნე პოპულაციაში ადამიანთა იმ

ჯგუფების გამოვლენა, რომელთაც კიბოს წინარე პათოლოგიები ან კიბოს ადრეული სტადია აღენიშნებათ.

ამ შემთხვევაში განკურნების აღბათობა მნიშვნელოვნად იზრდება და ხარჯიც გაცილებით ნაკლებია, ვიდრე კიბოს შორს წასული ფორმების მკურნალობისას. თუ აღამიანი ჩართულია სკრინინგის პროგრამაში, მას შეუძლია, დროული და თანამიმდევრული გამოკვლევებით:

- მშვიდად განაგრძოს ჯანმრთელობის კონტროლი;
- არ მისცეს დაავადებას ავთვისებიან სიმსივნედ გადაგვარების საშუალება;
- საგსებით განიკურნოს სიმსივნის ადრეულ სტადიაში გამოვლენის შემთხვევაში.

ამდენად, ადრეული დიაგნოსტიკა კიბოს პრევენციის საუკეთესო საშუალებაა.

კიბოს სკრინინგის სახელმწიფო პროგრამა საქართველოში

სამიზნე პოპულაციებში სხვადასხვა დოკალიზაციის კიბოს სკრინინგის პროგრამა საქართველოში 2011 წლიდან მოქმედებს და ხელმისაწვდომია საქართველოს ნებისმიერი მოქალაქისთვის, შემდეგი ასაკობრივი ჯგუფების გათვალისწინებით:

- ძუძუს კიბოს სკრინინგი – 40-დან 70 წლის ქალებისთვის (2 წელიწადში ერთხედ);
- საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი – 25-დან 60 წლის ქალებისთვის (3 წელიწადში ერთხედ);
- მსხვილი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი – 50-დან 70 წლის ქალებისა და მამაკაცებისთვის (2 წელიწადში ერთხედ);
- პროსტატის კიბოს სკრინინგი – 50-დან 70 წლის მამაკაცებისთვის (წელიწადში ერთხედ).

ფართო ჩამოთვლილი ასაკობრივი ჯგუფებისთვის პროგრამით გათვალისწინებული გამოკვლევები უფასოა.

რა გამოკვლევები ტარდება კიბოს სპინინგის სახელმწიფო პროგრამით?

ძუძუს კიბოს სკრინინგის პროგრამა ითვალისწინებს:

- მამოგრაფიას;
- მამოლოგიის კონსულტაციას;
- ექოსკოპიას (საჭიროების შემთხვევაში);
- ციტოლოგიას (საჭიროების შემთხვევაში).

საშვილოსნოს ყელის კიბოს პროგრამა ითვალისწინებს:

- პაპ-ტესტს;
- კოლპოსკოპიას (საჭიროების შემთხვევაში).

მსხვილი ნაწდავის კიბოს სკრინინგის პროგრამა ითვალისწინებს:

- ტესტს ფარულ სისხდღენაზე;
- კოლონოსკოპიას (საჭიროების შემთხვევაში).

პროსტატის კიბოს სკრინინგის პროგრამა ითვალისწინებს:

- პროსტატის სპეციფიკური ანტიგენის ტესტს.

რატომ ჩავითარო გამოკვლევა, როცა არაფერი მანუხებს?

ავთვისებიანი სიმსივნეები პირველ-მეორე სტადიებში მეტწილად უსიმპტომოდ მიმდინარეობს. ადამიანი ვერ ამჩნევს, რომ რაღაც სჭირს. სიმპტომების უმეტესობა მე-3, მე-4 სტადიებში იჩენს თავს, როდესაც კიბოსთან ბრძოლა ხშირად დაგვიანებული ან უშედეგოა. ამიტომაც არის აუცილებელი სკრინინგულ გამოკვლევებში მონაწილეობა და პათოლოგიის მანამდე აღმოჩენა და მკურნალობა, სანამ ის შეგანუხებს.

რომორ ხდება სკრინინგის სახელმწიფო პროგრამაში ჩართვა?

სურვილის შემთხვევაში, შეგიძლიათ აირჩიოთ ტერიტორიულად ხელსაყრელი სამედიცინო დაწესებულება, სადაც შეძლებთ უფასო გამოკვლევების ჩატარებას.

სკრინინგის პროგრამაში მონაწილე საშვილოსნო-ცენტრების არასრული ჩამონათვალი:

თბილისი:

- **ღიაგნოსტიკური ცენტრი,**
მისამართი: ქავთარაძის N 23, ტელ: 032 2 55 05 05
გამოკვლევები: საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი, ძუძუს კიბოს სკრინინგი, პროსტატის კიბოს სკრინინგი, მსხვილი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი.
- **ღავით ტატიშვილის სამედიცინო ცენტრი;**
მისამართი: ქ. თბილისი, თ. აბუღაძის ქ. N20.
ტელ: 2 253938; 2 913119
გამოკვლევები: საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი, ძუძუს კიბოს სკრინინგი, პროსტატის კიბოს სკრინინგი, მსხვილი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი (მხოლოდ თბილისში რეგისტრირებული პირებისთვის).

- **ონკოლოგიური დისპანსერი**
მისამართი: ღუბლიანას ქ. N5 (ყოფილი რკინიგზის საავადმყოფო).
ტელ: 2 36 44 85, 2 36 44 86.
გამოკვედვები: საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი, ძუძუს კიბოს სკრინინგი, პროსტატის კიბოს სკრინინგი (მხოლოდ თბილისში რეგოსტრირებული პირებისთვის)

რეაბილიტაცია:

- **გუბელი**
კორპორაცია „ვევექსი“, რეფერალური ჰოსპიტალი
მისამართი: გამსახურდიას ქ. N 206
გამოკვედვები: საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი, ძუძუს კიბოს სკრინინგი, პროსტატის კიბოს სკრინინგი, მსხვილი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი
- **ქუთაისი**
კორპორაცია „ვევექსი“, ონკოლოგიური ცენტრი
მისამართი: ჭავჭავიძეების N 85, ტელ: 032 2 55 05 05
გამოკვედვები: საშვილოსნოს ყელის კიბოს სკრინინგი, ძუძუს კიბოს სკრინინგი, პროსტატის კიბოს სკრინინგი, მსხვილი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი.

- **ბათუმი**

კორპორაცია „ევექსი“, რეფერადური ჰოსპიტალი

მისამართი: ბაგრატიონის ქ. N 125, ტელ: 032 2 55 05 05

გამოკვდევები: საშვიდლოსნოს ყედის კიბოს სკრინინგი, ძუძუს კიბოს სკრინინგი, პროსტატის კიბოს სკრინინგი, მსხვიდი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი,

- **თბილისი**

კორპორაცია „ევექსი“, რეფერადური ჰოსპიტალი

მისამართი: ვ. სეხნიაშვიდის ქ. N 1, ტელ: 032 2 55 05 05

გამოკვდევები: საშვიდლოსნოს ყედის კიბოს სკრინინგი, ძუძუს კიბოს სკრინინგი, პროსტატის კიბოს სკრინინგი, მსხვიდი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი,

- **ახალციხე**

კორპორაცია „ევექსი“, რეფერადური ჰოსპიტალი

მისამართი: რუსთავედის N 105ა, ტელ: 032 2 55 05 05

გამოკვდევები: საშვიდლოსნოს ყედის კიბოს სკრინინგი, ძუძუს კიბოს სკრინინგი, პროსტატის კიბოს სკრინინგი, მსხვიდი ნაწლავის კიბოს სკრინინგი,

ბუკდები გამოცემულია პროექტის: „ერთობლივი
ძაღისხმევა კიბოს ადრეული გამოვლენისა და ეფექტური
მართვისთვის“ ფარგლებში.

ახალგაზრდა ფსიქოლოგთა და ექიმთა ასოციაცია „ქსენონი“

მისამართი: ზუგდიდი, პეტრე უბერის ქ.№1

ტელეფონი: (0415) 254010

E-mail: associationxenon@gmail.com

2017

